



## Orlová

Kraj: Moravskoslezský

Správní obvod: Orlová

Nadmořská výška: 215 m n. m.

Počet obyvatel: 28 151

Adresa URL: [www.mesto-orlova.cz](http://www.mesto-orlova.cz)

Okres: Karviná

GPS souřadnice: 49.870138N, 18.425008E

První pís. zmínka: 1223 (801 let)

PSČ: 735 14

## Historie obce Orlová

První zmínka o existenci Orlové pochází z roku 1223. Osada tehdy tvořila jádro lokality zvané Sal a patřila řádu Benediktýnů sídlících v klášteře v Týnci u Krakova. Jméno Orlová je pak poprvé uváděno o čtyři roky později. Benediktýny v roce 1291 vybudovaný orlovský klášter se stal sídlem opatství, které hospodářsky silně ovlivňovalo region přibližně 160 km<sup>2</sup> v okolí Orlové až do roku 1560.

Po sekularizaci klášterního majetku tento připadl rodu Cikánů ze Slupska, kteří jej vlastnili do roku 1619, poté v letech 1619 - 1838 Bludovským z Bludova a po vymření tohoto rodu získal orlovský velkostatek rod Mattencloitů. Ti v roce 1844 poskytli Rothschildům v daném regionu právo na těžbu uhlí.

Začátek dolování přinesl do Orlové zásadní změnu. Došlo k významnému nárůstu populace a změnila se i zástavba obce. Vedle vznikajících těžních provozů začaly vznikat i typické havířské kolonie. V roce 1850 bylo na území Orlové šestnáct uhelných jam. Pro rozvoj těžby v Orlové mělo zásadní význam dokončení Košicko-Bohumínské dráhy v roce 1869. Obec tak získala železniční spojení do všech významných středisek Rakousko-Uherské monarchie.

Průmyslový rozvoj s sebou přinesl i společenský a kulturní rozmach. Orlová se stala na počátku 20. století centrem českého a polského školství, sídlem mnoha kulturních a sportovních spolků, muzejnictví a tvořila obchodní páteř celé těšínské oblasti. Po první světové válce získala městská práva a v období první republiky vystupovala jako významné hospodářské a společenské centrum Fryštátského okresu. Dvacátá a třicátá léta minulého století však byla poznamenána dočasným poklesem prosperity spojeným s projevy sociálního neklidu a se stávkami, z nichž nejznámější je Orlovská stávka v roce 1925, při níž po zásahu policie přišli o život čtyři lidé. Po mnichovské zradě bylo postoupeno území Orlové na jeden rok Polsku. Poté se stalo součástí německé říše. Ihned po skončení druhé světové války vstoupila Orlová do poválečného období jako významné průmyslové středisko se silně převažující orientací na těžbu uhlí.

V roce 1946 bylo tradiční spojení Orlové a Lazů doplněno o přijetí obce Poruba a v roce 1960 o Horní Lutyni. Rozšiřující se těžba uhlí se začala negativně projevovat důlními škodami na domech a architektuře. Orlové hrozila likvidace. Nakonec však zvítězila myšlenka na vybudování nového velkého sídliště, které by Orlovanům nabídlo nový domov. Jeho výstavba byla zahájena v roce 1963.

Zlom v životě Orlové přinesl pak až rok 1989. Změnila se jednostranná průmyslová orientace a struktura zaměstnanosti města a to k podobě standardních měst s vyšším podílem služeb a lehkého průmyslu. Zásadně se také změnila filozofie přístupu k historické části města, kde byl zahájen revitalizační proces. Ten je zaměřen na záchranu dochované architektury s cílem připravit podmínky pro bydlení a



oživení této části po odeznění důlních vlivů.

